

OREK - Hand – PM behandling av Scaphoideumfraktur

Skademekanism

Fall på utsträckt extenderad hand.

Status

Palpationsömhet i fossa tabatière (anatomiska snusgropen)
Palpationsömhet över tuberculum scaphoidei (volart över scaphoideums
distala del)
Axiell kompression i tummen smärtar motsvarande os scaphoideum

Diagnostik

Slätröntgen handled + scaphoideum.
Om synlig, tydlig fraktur på flera projektioner: Akut CT för att klassificera
frakturen

Behandling

Misstänkt occult scaphoideumfraktur/ uppenbart odislocerad fraktur

Blank röntgen men kvarvarande klinisk misstanke om fraktur:
Dorsal radiusskena + MRT + mottagningsbesök efter MRT.
Synlig uppenbart odislocerad fraktur på slätröntgen (endast en hårfin linje
på enstaka projektion): Scaphoideumgips i 6 veckor.

Midjefraktur (mellersta 1/3:delen av scaphoideum)

Stabil fraktur

Dislokation $\leq 0,5$ mm: scaphoideumgips 6 v.
Dislokation 0,5-1,4 mm: scaphoideumgips 10 v. Leta aktivt efter tecken till
instabilitet. Om instabil: operation
Dislokation $\Rightarrow 1,5$ mm: operation

Instabil fraktur

Tecken på instabil fraktur:

=>1,5 mm dislokation

Mer än 2 fragment: operation eller påtagligt förlängd gipsbehandling

>35 grader volarbockad fraktur (sk. "humpback"): operation

DISI (dorsal intercalated segment instability): > 60 graders vinkel mellan scaphoideum och lunatum: operation

Proximal fraktur (proximala 1/3:delen av scaphoideum)

Dislokation < 0,5 mm: Op skall övervägas i 1:a hand. Gipsbehandling 10 veckor om pat är en olämplig operationskandidat av någon anledning.

Dislokation => 0,5 mm: operation

Distal fraktur (distala 1/3:delen av scaphoideum)

Extraartikulär avulsionsfraktur på tuberculum radii (att betrakta som en ligamentskada):

scaphoideumgips i 4 v. Inget behov av läkningskontroll med rtg

Intraartikulär fraktur in mot STTleden med >1,5 mm felställning: operation

Komminut fraktur utan större felställningar: scaphoideumgips 6 v *som även inkluderar MCPleden*

Tvär fraktur: Behandla enl samma kriterier som midjefraktur.

Läkningskontroll

Palpation fossa Tabatière, tuberculum scaphoidei volart samt axiell kompression i tummen.

CT med snitt planen orienterade efter scaphoideums längsaxel. Om bentrabekler >50 av frakturytan: frakturen är mobiliseringsstabil. Occult scaphoideumfraktur behöver ej CT för läkningskontroll

Om frakturen inte är läkt tillräckligt vid kontroll: förläng gipsbehandling + ny CTkontroll efter 4 v.

Om ej läkt med 14 veckors gipsbehandling: operation

Sent upptäckt scaphoideumfraktur

CT avgör om frakturen ligger inom ramarna för konservativ behandling.

Gipsbehandling kan prövas upp till 3 månader efter traumat men med förlängd gipsbehandlingstid.

Scaphoideumfraktur hos barn

Förekommer. Behandling enligt samma riktlinjer som vuxna

Rehabilitering

Muntlig instruktion att hålla igång fingrarna och att använda handen till de lättare ADLfunktionerna under gipstiden.

Remiss till handterapeut för rörelseträning efter avgipsning

Återgång i tungt manuellt arbete

Frakturen läkt på CT samt uppnått 60-75 % av kontralaterala handens greppstyrka

Återgång i tungt manuellt belastad idrott (ex racketsport, kampsport, gymnastik)

2-3 månader efter läkt fraktur på CT.

Källa: Artikel i Läkartidningen. 25-26/2019 Martin Clementson MD, PhD